

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

**Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29/5/2026

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΝΑΝΣΥ ΧΑΤΖΗ

Θέμα Α

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

A.1. Στο κείμενο παρουσιάζονται οι λόγοι στους οποίους οφείλεται η υπογεννητικότητα. Αρχικά, θεωρούνται υπεύθυνοι παράγοντες οικονομικοί και κοινωνικοί όπως η εργασιακή αβεβαιότητα, το υψηλό κόστος διαβίωσης, η προσπάθεια να συνδυαστεί η επαγγελματική σταδιοδρομία με την οικογένεια αλλά και η πολυσχιδής κρίση που επηρεάζει το περιβάλλον και τη γεωπολιτική. Τέλος προστίθεται η επιρροή των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και της τεχνολογίας που οδήγησε σε αποξένωση, ιδεολογική αστάθεια και αλλοίωση της ψυχικής υγείας εντείνοντας το δημογραφικό πρόβλημα. (73 λέξεις)

Θέμα Β

B.1.

1. β
2. β
3. α
4. α
5. α

B.2. α. Η τρίτη παράγραφος αναπτύσσεται με τη σχέση αίτιου και αποτελέσματος. Πρόθεση της συντάκτριας είναι να πείσει τους αναγνώστες για την καθοριστική επίδραση της τεχνολογίας και των κοινωνικών δικτύων στη ζωή των ανθρώπων. Στη θεματική καταγράφει τα αποτελέσματα μιας έρευνας που πιστοποιεί ότι η χρήση των «smartphones» συμπίπτει χρονικά με τη δημογραφική κατάρρευση και έτσι τεκμηριώνει τη συσχέτιση αυτή. Επιπλέον, παραθέτει δύο αποτελέσματα της χρήσης των έξυπνων κινητών που τεκμηριώνουν περαιτέρω τη συσχέτιση. Έτσι εμφατικά τονίζει ότι δεν θα ήταν άτοπο να θεωρήσει κάποιος υπεύθυνα τα έξυπνα τηλέφωνα και την εξάπλωση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για την ανθρωπιστική κρίση.

ΑΙΤΙΟ: Η χρήση των έξυπνων κινητών η οποία συσχετίζεται με τη δημογραφική κατάρρευση.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: 1. Αλλαγή του τρόπου αλληλεπίδρασης των νέων με καλλιέργεια εξιδανικευμένων προτύπων και εμφάνιση επιτυχίας.

2. Δημιουργία μη ρεαλιστικών προσδοκιών, αύξηση επιπέδων μοναξιάς, κοινωνικής απομόνωσης και ψυχολογικής δυσφορίας αλλά και αναδυόμενου ιδεολογικού χάσματος αντρών και γυναικών κυρίως αυτών που δεν έχουν πανεπιστημιακή εκπαίδευση.

β. «Γιατί»

η διαρθρωτική λέξη δηλώνει αιτιολόγηση. Συγκεκριμένα αιτιολογεί την άποψη ότι υπάρχουν και νέοι συντηρητικοί.

«λοιπόν»

Η διαρθρωτική λέξη δηλώνει συμπέρασμα. Συγκεκριμένα ο συγγραφέας συμπεραίνει ότι υπάρχουν δύο ηλικιακά στρατόπεδα και είναι απαραίτητα και τα δύο για την υγεία του κοινωνικού σώματος.

B.3. ΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ 2 εμφανίζονται τα εξής σημεία στίξης:

Το ασύνδετο σχήμα «λέγεται συνήθως...συμβιβασμούς» το οποίο παραθέτει χαρακτηριστικά της νεανικής ηλικίας. Με αυτόν τον τρόπο πληροφορεί τον αναγνώστη για πολλά και διαφορετικά γνωρίσματα των νέων και τον βοηθά να κατανοήσει καλύτερα τη θέση του. Επιπλέον, τονίζει τις διάφορες αντιλήψεις για τις δύο ηλικίες και εξηγεί πως αυτές ενδεχομένως μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για να ξεδιπλώσει το σκεπτικό του. Είναι ένας εύστοχος τρόπος να εισάγει στο θέμα και να κεντρίσει με τον γρήγορο ρυθμό τον αναγνώστη ώστε να συνεχίσει την ανάγνωση του κειμένου.

Το α' πληθυντικό πρόσωπο «Μπορούμε...προσδιορίζουμε» συμβάλλει στη δημιουργία κλίματος συλλογικότητας και οικειότητας εντάσσοντας τον αναγνώστη στη σκέψη του συγγραφέα. Εξηγεί ότι όλοι μαζί και ο ίδιος- καθώς έτσι εντάσσει και τον εαυτό του στο σύνολο – μπορούμε να προσδιορίσουμε με τα παραπάνω δεδομένα εύκολα αλλά και εύλογα δύο κατηγορίες «ηλικιωμένων» τους ηλικιωμένους ηλικιακά αλλά και τους ηλικιωμένους σε νεαρή ηλικία οι οποίοι λόγω συντηρητισμού είναι «γερασμένοι». Επιπρόσθετα το απόσπασμα έτσι κερδίζει σε πειθώ και αποκτά θεατρικότητα καθώς είναι διαδραστική η αναφορά του συγγραφέα δίνοντας ζωντάνια και παραστατικότητα στο κείμενο. Είναι ένας τρόπος προσέγγισης του αναγνώστη.

Η μεταφορά «ανθρώπους που διαρκώς καλπάζουν ορμητικά προς τα εμπρός» αποτυπώνει παραστατικά και ζωντανά τη δυναμική κάποιων ανθρώπων που συνεχώς προοδεύουν. Έτσι το κείμενο εικονοποιεί μια άποψη και παρασύρει τον αναγνώστη να γίνει συμμετοχός της σκέψης του συγγραφέα. Ταυτόχρονα προβληματίζει το κοινό, προσελκύει το ενδιαφέρον του και επεξηγεί με ενάργεια τη θέση του γράφοντος το κείμενο αισθητικά διανθισμένο και εύληπτο.

Θέμα Γ

Γ. Το ποιητικό υποκείμενο προτρέπει τον αναγνώστη να υιοθετήσει μια δυναμική στάση απέναντι στη ζωή και να αντιμετωπίσει τις καταστάσεις με αισιοδοξία και αγωνιστικότητα. Στην αρχή και το κλείσιμο του ποιήματος με τη χρήση προστακτικής και β' ενικού («χτύπα», «πέτα», «Έβγα») παρακινεί τον αναγνώστη να αντικρούσει δυναμικά τη θλίψη, τη στεναχώρια και γενικά τις δύσκολες καταστάσεις της ζωής. Η δεοντική διατύπωση με τη χρήση του «πρέπει» και η επανάληψή του γίνεται κατηγορηματική έμφαση ως προς την αποφασιστικότητα της δράση του σύγχρονου ανθρώπου. Τονίζει ότι είναι αναγκαίο να χαρεί και να απελευθερωθεί για να «στολιστεί» με αγάπη. Η έντονη κινητική εικόνα στο τέλος του ποιήματος «Έβγα στο δρόμο Μη φοβηθείς το πάτημά σου» αποδίδει παραστατικά την ανάγκη δράσης αλλά και την ανάγκη να διατηρηθεί το σθένος ενεργό και να αντιμετωπιστεί ο φόβος που συνήθως έχει η αντισυμβατική διάθεση αλλαγής και επαναστατικότητας.

Προσωπικά θα ανταποκρινόμουν άμεσα και καταφατικά στο κάλεσμα αυτό, διότι όλοι αντιμετωπίζουμε δυσκολίες στη ζωή αλλά επιβάλλεται να τις προσπερνάμε και να συνεχίζουμε με αισιοδοξία και δυναμισμό. Η ζωή είναι όμορφη και πιστεύω ότι οι δυσκολίες της υπάρχουν, για να μας θυμίζουν emphaticά ότι πρέπει να τις αντικρούουμε με θάρρος και να χαιρόμαστε με πάθος κάθε στιγμή. (199 λέξεις)